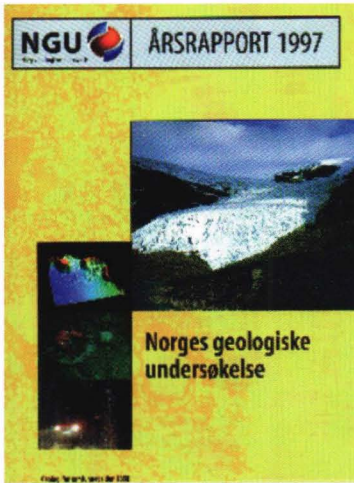
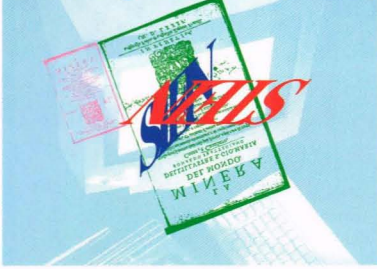

Bok- og mediespeilet

Norges geologiske undersøkelse har kommet med sin årsrapport. Det er som vanlig nyttig og interessant lesning og gir en meget god oversikt over deres geoallsidige virksomhet. Ellers så vil vi minne om god litteratur for steininteresserte fra samme kilde:

Landet ved polarsirkelen

er ikke helt fersk, men den har vært unndratt fra vår oppmerksomhet inntil nylig. Her gir forfatterne en god og folkelig innføring geologien i nærheten av polarsirkelen. Området med Svartisen som det naturlige midtpunktet, er et spennende reisemål for naturinteresserte mennesker. Boka gir en kort oversikt over den geologiske utviklingen fra

jordas urtid og fram til i dag. Beskrivelse av utvalgte områder og lokaliteter langs hovedveiene er gitt en bred plass slik at bilturister skal kunne besøke forekomster og observere geologiske fenomener. Det følger et geologisk kart med boka som også ellers er rikt og fornuftig illustrert, - en fin bok. Forfattere: Svein Gjelle, Bjørn Bergstrøm, Magne Gustavson, Lars Olsen, Harald Sveian
Utgiver NGU

ISBN 82-7385-162-1

Heftet, 128 sider

Format 17 x 24 cm

Dieses Buch liegt auch in einer Deutsche Ausgabe vor.

This book has an English Edition. (At jeg ikke fulgte bedre med på skolen)

Og;

Geologien i Narvik

The Geology of the Narvik District

Die Geologie der Narvik-Gebietes

som er en hendig og grundig bok om nettopp dette. NGU har gitt den ut i nært samarbeid med Narvik kommune. Her vil leserne finne god beskrivelse og fyldig omtale av hele 66 lokaliteter i Narvik. Det er detaljerte adkomstbeskrivelser så det går greit å finne fram til forekomster og steder man vil se nærmere på. I boka finnes også et helt nytt geologisk kart i måletokk 1:100 000. Som det framgår av tittelen er boka trespråklig.

Utgiver NGU

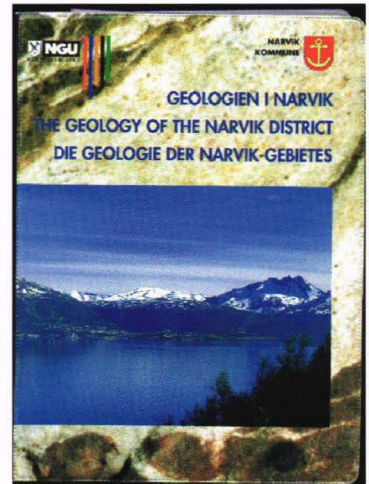
ISBN 82-7385-155-9

Heftet, plastbelagt omslag 352 sider

Format 16 x 21 cm

Ca. 80 fargeillustrasjoner

Førøvrig er

NGUs bergrunnsgeologiske

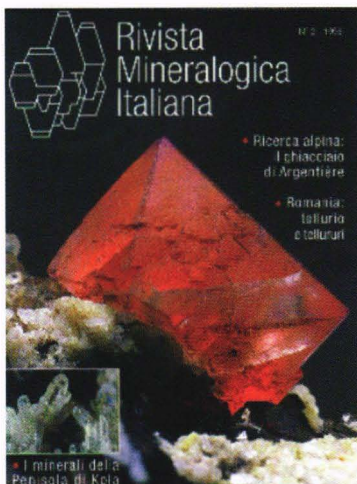
kartserie 1: 250 000

nå ferdig. Det vil si at hele Norge er komplett i så måte. STEIN gratulerer med slutførelsen av verket, det er et løft som det står respekt av. Og bare tenk på hvilken nytteverdi det vil ha for oss steinfolk, både i felten og i godstolen.

Vi har ikke prisene på NGUs herligheter for hånden akkurat her vi sitter nå, men i forrige utgave av STEIN står det på side 2, ulike måter komme i kontakt med NGU på. Ta kontakt med dem, det er hyggelige folk som gjerne står til tjeneste, og sender deg lister og oversikter og priser på det de har, - og det er ikke lite.

ghw

Dette bladet framstår i ny skikkelse. Formatet er utvidet til A4 og det er lagt større vekt på oversiktighet og gode illustrasjoner. Alle artikler har engelsk og tysk sammedrag slik at jeg kantrygt anbefale tidskriftet også for dem som ikke behersker italiensk.

Kan bestilles ved å sende en internasjonal sjekk pålydende 75000Lire til Gruppo Mineralogico Lombardo, Museo Civico di Storia Naturale, Corso Venezia 55, 20121 Milan, Italia

Paleontologisk museum på internet

Fakta og statistikk for web-utstillingen.

Som innfallsvinkel er det framstilt 3D-bilder av utstillingssalenes montre. Disse gir en visuell inngang til web-utstillingen, og er bygget opp slik at brukerne skal kunne kjenne seg igjen ved et fysisk besøk i museet.

Web-utstillingen gjenspeiler museets utstillinger, og består av nærmere 600 HTML-sider. Disse fordeler seg på 70 monter-sider og ca 540 fossilsider. Alle sidene har illustrasjoner,

og det er scannet inn nærmere 600 bilder av montre og utstilte gjenstander.

Faktasider er skrevet som en faglig fordypning i sentrale emner, og er den mest utfyllende litteratur som finnes om paleontologi på norsk.

Samlingene.

Hovedsamlingen består av ca 1.7 mill. objekter.

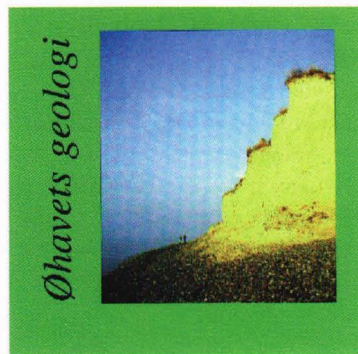
Typesamlingen. Museets type- og originalsamling består av nærmere 15.000 objekter.

Kataloger. Museet gir ut kataloger over utvalgte deler av samlingene. Tre av museets kataloger er i sin helhet tilgjengelige på internett:

<http://www.toyen.uio.no/palmus>

Øhavets geologi

Jeg læste i det sidste nummer af Stein, at der vil blive presenteret en del rejsemål - også i udlandet, så da jeg forleden kom over medfølgende lille folder, som Fyns Amt har fået udgivet - og sender gratis til interesserede -, syntes jeg, det

måtte være et fint rejsemål, for noget mere forskjelligt fra Norge, skal man vist lede længe efter. Der er jo mange campingpladser i området også.

Jeg vedlægger adresse og telefonnummer, hvis der er nogen der er interessert.

Desuden giver det et fint billede af mine nuværende jagtmarker, de er ikke så ilde endda, når man først bliver vant til at se på den forvirrede blanding af sten.

Mange hilsener og god jagt!

Ellen Andersen

NY BOK

Mineralene fra nordmarkitt og grefsensyenitt i Oslofeltet

Lars Olav Kvamsdal
72 sider

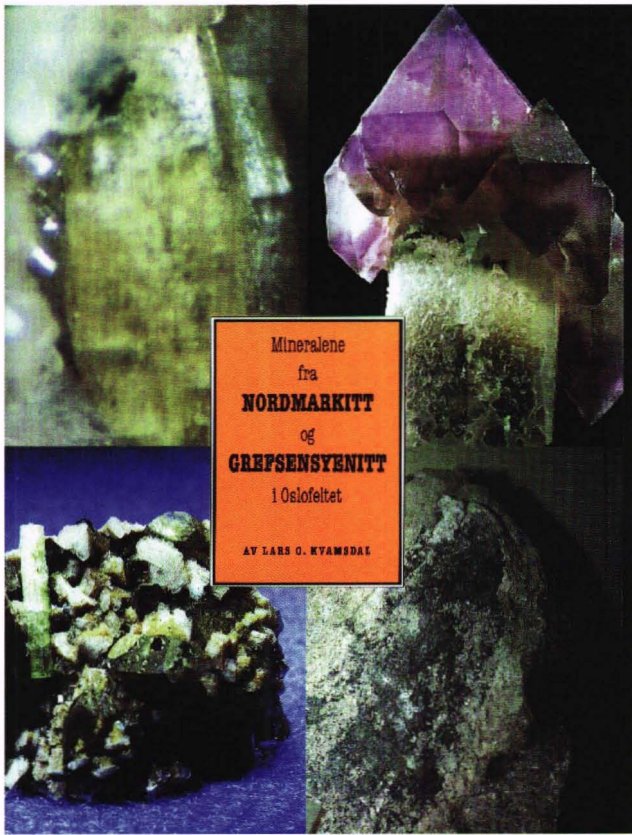
54 fargeillustrasjoner
4 figurer.

Pris kr 150,- pluss porto og emballasje.

Lars Olav Kvamsdal, mangeårig leder for Steinklubben i Oslo, har tatt for seg alle mineralene som forekommer i Oslofeltets mest utbredte syenitter. Bergartene heter grefsensyenitt og nordmarkitt og er bl.a. meget utbredt i Nordmarka nord for Oslo. Et mer folkelig navn på grefsensyenitt er grorudgranitt.

Bakgrunnen for boka er at forfatteren selv i ca. 35 år har samlet mineraler fra denne bergarten. I tillegg har han gått igjennom litteraturen som omhandler mineralogien i bergarten.

Det er funnet ca. 80 forskjellige mineraler i bergartene. Nye mineraler for Norge som først

ble funnet i nordmarkitt/ grefsensyenitt er birnessitt, lepidokrokitt, milaritt, pyrosmalitt og stilbitt!

I tidligere litteratur er det gjort noen feil både når det gjelder mineralbestemmelser og når det gjelder lokalitetsbeskrivelser. Feilene blir rettet opp i denne boka.

Boka er ment som et oppslagsverk. Det er derfor en del gjentakelser fordi man ikke skal være nødt til å lese hele boka hver gang den skal brukes. Den som finner et mineral i nordmarkitten heretter vil kunne slå opp i boka og se hva som er funnet av dette mineralet tidligere.

Avsnitt og henvisninger er brukt bevisst for å skille hva som står for forfatterens egen

regning og hva som andre har skrevet. En forfatterhenvisning vil dermed markere avslutningen på et sitat fra en bok av en forfatter.

Lars har fått meget god hjelp på Mineralogisk-Geologisk Museum i Oslo av konservator Gunnar Raade både til å få bestemt prøver og til forbedringer i manuskriptet.

Boka tar for seg bergartene i industriell sammenheng, geologien omkring bergartene og en grundig beskrivelse av hvert enkelt mineral.

Dessuten inneholder boka forskjellige lister: Liste over mineralene fra de tre mest mineralrike forekomstene. Alfabetisk liste over mineralene fra nordmarkitten.

Systematisk liste over mineralene fra nordmarkitten.
Liste over uidentifiserte mineraler fra nordmarkitten.
Referanseliste.

Dette er en fin og oversiktlig bok, godt gjennomarbeidet og aktuell. En riktig godbit for mineralinteresserte som bør få en bred leserkrets. Også alle de fine mikrofotografiene, da.
Gratulerer Lars!

Boka kan bestilles fra:
Lars O. Kvamsdal
Tømteveien 102
2013 SKJETTEN.

Naturfagserie- Bergarter og mineraler

I STEIN nr. 4 1995 etterlyste undertegnede et skriftlig allsidig geologisk opplegg som førskolelærere m/flere kan bruke i undervisning i barnehager m.m.

Jeg får si som Askeladden: «Jeg fant - jeg fant». «Hva fant du nu?» Jo, i 1996 utgav Forlaget LibriArte A/S Oslo en naturfagserie med 6 naturfagemner. Deriblandt Bergarter og Mineraler med Inge Bryhni som fagkonsulent. Tilfeldigvis i 1997 fikk jeg et eksemplar som gave fra ham. Det etterlyste geologiske undervisningsopplegg har jeg nå funnet. Boken er midt i blinken som undervisningsmateriale med allsidig lettfattelige geologiske informative opplysninger. Med gode forklarte tegninger og bilder i gode farver, fint papir og klar tekst og trykk. Solid innbinding av 81 sider med format 25x23

cm. Så kom skuffelsen. Da jeg henvendte meg til vår faste bokhandler for å bestille en del eksemplarer til noen av våre medlemmer, får jeg til svar:»Forlaget solgte kun hele serier - 6 bøker - 580,- kr.» Jeg tok selv skriftlig og telefonisk kontakt med forlagets ansvarlige redaktør og forklarerte hvor viktig og utfyllende denne læreboken var for nybegynnere på alle alderstrinn, barnehager, barneskoler m/flere i skoleverket. Jeg bad om at boken Bergarter og Mineraler ble frigitt for salg enkeltvis. Jeg fikk Inge Bryhni til å komme med samme henvendelse til forlaget. Gledelig resultat:

Naturfaktaseriesens bøker selges og enkeltvis nå. Kr. 98,- pr. stk. De kom og en stund etter skolestart på tilbud for kr. 58,- pr. stk. De ble fort oppkjøpt her i Kristiansand. Nærmeste nabo til mitt bosted er en stor barneskole. Naturfaglæreren har tidligere fått en del mineraler for supplering av skolesamlingen. Jeg henvendte meg til ham for å anbefale nevnte bok. Han opplyste at skolen hadde kjøpt inn 20 hele naturfaktaserieserier til undervisningen. Jeg stod med boka i neven da en lærerinne passerte: «Ja - ha, så hun, øyegneis, båndgneis, bergarter og mineraler. Denne boken kjenner vi. Vi bruker den i undervisningen i 5. klasse. Skoleelevene er meget lydhøre og interesserte i emnet.»

Vår faste bokhandler opplyste at de hadde solgt enormt av denne naturfaktaserieserien til skoleundervisningen og skolebibliotekene. Førskolelærerne er og orienterte.

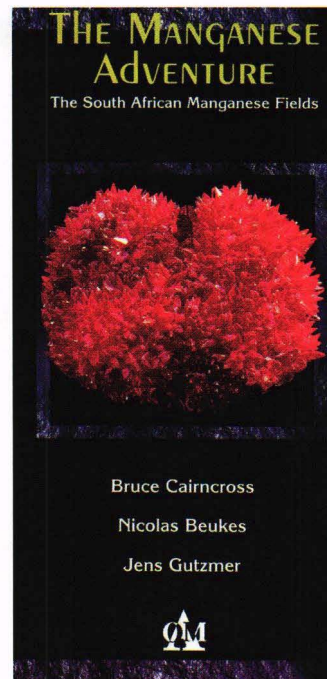
Professor Skjeseth var svært opptatt av å få det forsømte

geologifaget inn i skoleundervisningen. Det ser nå ut til at det lykkes, og det gleder meg meget.

Hva hjelper det om ungene lærer når gamle konger levde og døde, og ikke om det allsidige geologiske livsgrunnlag for menneskets eksistens? Nåtiden må kjenne fortiden for å bevare fremtidens geologiske mangfoldige felter.

Hjertelig hilsen Elisabeth Gjertsen.

Vi falt for denne forsida. Vi har imidlertid bare fått en brosjyre fra et sørafrikansk forlag. Vi kommer tilbake til denne boka om forlaget er villig til å sende oss et anmelder-eksemplar?

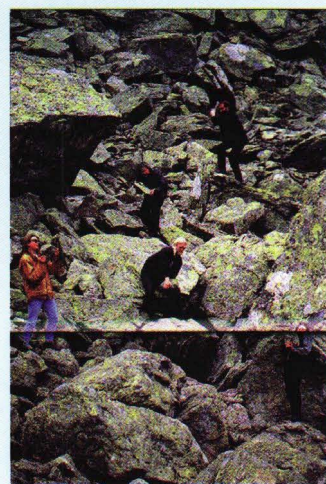
3. PELA STEIN. 219
(Against the grain)
Bruce Bouton/Larry Cordie/Carl Jackson/Arne Moslätten.

So sant eg har if te, so øve eg meg lite,
eg har hug te bi ein meisterspelemann.
Eg burde kansi nemme at eg vann Jern Hilde-stevnet,
og eg vart femtermann på landskapleik i Vang!
Og i dag so ørre dansfest og kappleik nedpå Gol,
men eg kjem ikkje ifrå, eg må jobbe for'o Tor.
Skulde reiset iag me'n Svein.
Eg knuva på ni Øy'n og pela stein!

Eg pela og boer, og Åker'n den ø svør,
eg bi 'kji ferdig med're fyste må 'ru trut
«Denne heiveten han Tor! Skulde vore nedpå Gol.
Nei pela stein! Eg ø so leitt att dø'ø ei gru!»
Og fingsd'n dei stivte te og ørra full tå sår,
dei ørra ubrukar'n te kappspølling, eg ø øslygt for i åri
Eg såg'n Svein kom øyktar' gjad og rein.
Men eg må stå i tørt og pela stein!

De'ø 'kji hjalp å bi sur, må te're som ein kur,
eg får smørja meg med spenaføitt i kveld.
So reise og te Reine, der ho Birgit i kvell
i gamle stobur'n hass Olaf Kyrkjeld.
Og då kan ðø kansi hende og føer spela likevel,
på ei trollestem fele, tusenstrenga, med kvart og kvint og ters.
Eg kjenne basen ditra rein,
får skunde meg bi ferdig pela stein.
Skulde reiset iag me'n Svein.
Eg knuva på ni Øy'n og pela stein!

pela - plukke
knuve på - slite og arbeide

Pela stein

Fin bakgrunnsmusikk når du er på steintur. Her har du Hellbillies i steinrøysa. Kan-skje Hallingdølene lar seg invitere med på neste Reineskarvet-tur?

ghw